

I

(Legislatívne akty)

SMERNICE

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2011/88/EÚ

zo 16. novembra 2011,

ktorou sa mení a dopĺňa smernica 97/68/ES, pokiaľ ide o ustanovenia pre motory uvádzané na trh podľa pružného systému

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽²⁾,

keďže:

- (1) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/68/ES zo 16. decembra 1997 o aproximácii právnych predpisov členských štátov, ktoré sa týkajú opatrení voči emisiám plyných a tuhých znečisťujúcich látok zo spaľovacích motorov, inštalovaných v necestných pojazdných strojoch ⁽³⁾, sa týka emisií výfukových plynov a emisných limitov pre látky znečisťujúce ovzdušie z motorov inštalovaných v necestných pojazdných strojoch a prispieva k ochrane ľudského zdravia a životného prostredia. Súčasné emisné limity uplatniteľné na typové schválenie väčšiny vznetrových motorov v rámci etapy III A sa majú nahradiť prísnejšími limitmi v rámci etapy III B. Uvedené limity sa uplatňujú od 1. januára 2010, pokiaľ ide o typové schválenie pre uvedené motory, a od 1. januára 2011, pokiaľ ide o uvádzanie týchto motorov na trh.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 48, 15.2.2011, s. 134.

⁽²⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 25. októbra 2011 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 8. novembra 2011.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 59, 27.2.1998, s. 1.

- (2) Komisia v súčasnosti pripravuje revíziu smernice 97/68/ES v súlade s požiadavkami článku 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/26/ES z 21. apríla 2004, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 97/68/ES ⁽⁴⁾. S cieľom zabezpečiť, aby revidovaná smernica bola v súlade s normami Únie v oblasti dobrej kvality ovzdušia, a v súvislosti so skúsenosťami, s vedeckými zisteniami a dostupnými technológiami by Komisia mala pri nadchádzajúcej revízii smernice 97/68/ES a na základe posúdenia vplyvu zvážiť:

- ustanovenie novej emisnej etapy – etapy V –, ktorá by pod podmienkou technickej uskutočniteľnosti mala byť založená na požiadavkách noriem Euro VI pre ťažké úžitkové vozidlá,
- zavedenie nových požiadaviek na obmedzenie častíc, konkrétne limitu množstva tuhých častíc pre všetky kategórie vznetrových motorov s cieľom zaisťovať v technicky uskutočniteľných prípadoch účinné obmedzovanie veľmi jemných tuhých častíc,
- zaujatie komplexného prístupu k podpore predpisov na znižovanie emisií a systémov následného spracovania v rámci existujúceho vozového parku necestných pojazdných strojov na základe aktuálne prebiehajúcich diskusií pod záštitou Hospodárskej komisie Spojených národov pre Európu ohľadne harmonizovaných požiadaviek na zlepšenie zariadení na kontrolu emisií; týmto prístupom by sa malo podporiť úsilie členských štátov o zlepšenie kvality ovzdušia a o presadzovanie ochrany pracovníkov,
- zavedenie metódy na zabezpečenie pravidelných kontrol necestných pojazdných strojov a vozidiel predovšetkým s cieľom zistiť, či ich emisné výsledky zodpovedajú hodnotám uvedeným pri registrácii,

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ L 146, 30.4.2004, s. 1.

- možnosť povoliť za istých podmienok nahradenie motorov, ktoré nespĺňajú požiadavky etapy III A, pre koľajové vozidlá a lokomotívy,
- možnosť harmonizácie špecifických noriem emisií pre železničnú dopravu s príslušnými normami na medzinárodnej úrovni, aby sa zabezpečila dostupnosť cenovo dostupných motorov, ktoré spĺňajú stanovené limitné hodnoty emisií.
- (3) Prechod do etapy III B zahŕňa postupnú zmenu v technológii, čo si bude vyžadovať značné vykonávacie náklady na zmenu konštrukcie motorov a na vývoj pokrokových technických riešení. Súčasná svetová finančná a hospodárska kríza alebo akékoľvek iné konjunkturálne hospodárske výkyvy by však nemali viesť k znižovaniu environmentálnych noriem. Táto revízia smernice 97/68/ES by sa preto mala považovať za výnimočnú. Investície do technológií šetrných k životnému prostrediu sú okrem toho dôležité pre podporu budúceho rastu, zamestnanosti a zdravotnej bezpečnosti.
- (4) V smernici 97/68/ES sa stanovuje pružný systém s cieľom umožniť výrobcovi zariadení nakupovať v období medzi dvoma emisnými etapami obmedzené množstvo motorov, ktoré nespĺňajú hodnoty emisných limitov uplatniteľné v uvedenom období, ale sú schválené v súlade s požiadavkami pre bezprostredne predchádzajúcu etapu emisných limitov.
- (5) V článku 2 písm. b) smernice 2004/26/ES sa predpokladá hodnotenie novej potreby dodatočnej pružnosti.
- (6) Počas etapy III B by mal percentuálny podiel počtu motorov používaných na iné použitie ako na pohon koľajových vozidiel, lokomotív a plavidiel vnútrozemskej vodnej dopravy, ktoré môžu byť uvádzané na trh podľa pružného systému, vzrásť z 20 % na 37,5 % ročného množstva zariadení s motormi v uvedenej kategórii uvedeného na trh výrobcom zariadení. Mala by existovať nepovinná alternatíva uvádzania stanoveného počtu motorov na trh v rámci pružného systému. Tento stanovený počet motorov by tiež mal byť revidovaný a nemal by prekračovať horné limity uvedené v bode 1.2.2. prílohy XIII k smernici 97/68/ES.
- (7) Pravidlá uplatniteľné na pružný systém by sa mali upraviť tak, aby sa uplatňovanie uvedeného systému rozšírilo na motory určené na pohon lokomotív počas prísne vymedzeného časového obdobia.
- (8) Zlepšenie kvality ovzdušia je hlavným cieľom Únie, ktorý sa Únia snaží splniť prostredníctvom smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/50/ES z 21. mája 2008 o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe⁽¹⁾. Na splnenie uvedeného cieľa je rozhodujúce riešiť emisie pri ich zdroji, a to aj obmedzovaním emisií pochádzajúcich z odvetvia necestných pojazdných strojov.
- (9) Podniky pracujúce so strojmi, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, by mali využívať európske programy finančnej podpory alebo akékoľvek relevantné programy pomoci zabezpečované členskými štátmi. Tieto podporné programy podpory by sa mali zameriavať na uprednostnenie včasného zavedenia najvyšších emisných noriem.
- (10) V smernici 97/68/ES sa ustanovuje výnimka pre náhradné motory, ktorá sa neuplatňuje na koľajové vozidlá a lokomotívy. So zreteľom na obmedzenia týkajúce sa hmotnosti a rozmerov je však potrebné ustanoviť obmedzenú výnimku aj pre náhradné motory v koľajových vozidlách a lokomotívach.
- (11) Opatrenia stanovené v tejto smernici odrážajú dočasné ťažkosti, ktorým čelí výrobné odvetvie, pričom nejde o trvalú úpravu, a preto by sa uplatňovanie týchto opatrení malo obmedziť na trvanie etapy III B alebo na tri roky, ak nebude nasledovať žiadna ďalšia etapa.
- (12) Berúc do úvahy osobitnú infraštruktúru železničnej siete Spojeného kráľovstva, ktorej výsledkom je rozdielny štrukturálny rozchod a následne aj obmedzenia týkajúce sa hmotnosti a rozmerov, a preto si vyžaduje dlhšie obdobie na prispôbenie sa novým emisným limitom, je vhodné ustanoviť väčšiu flexibilitu pre tento konkrétny trh s motormi pre použitie v lokomotívach.
- (13) Smernica 97/68/ES by sa preto mala zodpovedajúcim spôsobom zmeniť a doplniť,
- PRIJALI TÚTO SMERNICU:
- Článok 1
- Zmeny a doplnenia smernice 97/68/ES**
- Smernica 97/68/ES sa mení a dopĺňa takto:
1. V článku 4 sa odsek 6 nahrádza takto:
- „6. Vznetové motory na iné použitie ako na pohon koľajových vozidiel a plavidiel vnútrozemskej vodnej dopravy sa môžu uvádzať na trh podľa pružného systému v súlade s postupom uvedeným v prílohe XIII popri odseku 1 až 5.“
- ⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 152, 11.6.2008, s. 1.

2. Článok 10 sa mení a dopĺňa takto:

a) v odseku 1a sa vypúšťa druhý pododsek;

b) vkladajú sa tieto odseky:

„1b. Odchylné od článku 9 ods. 3g, 3i a 4a môžu členské štáty povoliť umiestnenie týchto motorov pre koľajové vozidlá a lokomotívy na trh:

a) náhradné motory, ktoré spĺňajú limity etapy III A, ak majú nahradiť motory pre koľajové vozidlá a lokomotívy, ktoré:

i) nespĺňajú normu etapy III A alebo

ii) spĺňajú normu etapy III A, ale nespĺňajú normu etapy III B;

b) náhradné motory, ktoré nespĺňajú limity etapy III A a majú nahradiť motory pre koľajové vozidlá bez ovládacieho systému a sú neschopné samostatného pohybu, pokiaľ tieto motory spĺňajú normu, ktorá nie je nižšia ako normy, ktoré spĺňajú motory zabudované do rovnakého typu existujúcich koľajových vozidiel.

Povolenia podľa tohto odseku sa môžu udeliť iba v prípadoch, keď schvaľovací orgán členského štátu je presvedčený, že použitie náhradného motora, ktorý spĺňa požiadavky poslednej platnej emisnej etapy v dotknutom koľajovom vozidle alebo lokomotive, spôsobí závažné technické ťažkosti.

1c. Motory, na ktoré sa vzťahujú odseky 1a alebo 1b, sú označené štítkom s nápisom „NÁHRADNÝ MOTOR“ a s jedinečným referenčným označením danej odchýlky.

1d. Komisia hodnotí vplyvy uplatňovania odseku 1b na životné prostredie a možné technické ťažkosti v súvislosti s jeho dodržiavaním. Na základe uvedeného hodnotenia Komisia predloží do 31. decembra 2016 Európskemu parlamentu a Rade správu s hodnotením odseku 1b, ku ktorej v prípade potreby priloží legislatívny návrh vrátane konečného dátumu uplatňovania uvedeného odseku.“;

c) odsek 7 sa nahrádza takto:

„7. Členské štáty povolia uvedenie motorov na trh, ako je vymedzené v oddiele 1 bode A ods. i), ii) a v) prílohy I podľa pružného systému v súlade s ustanoveniami uvedenými v prílohe XIII.“

3. Príloha XIII sa mení a dopĺňa v súlade s prílohou k tejto smernici.

Článok 2

Transpozícia

1. Členské štáty prijímajú a uverejnia najneskôr do 24. novembra 2012 zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto opatrení.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých opatreniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímajú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

Článok 3

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 4

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu 16. novembra 2011

Za Európsky parlament
predseda
J. BUZEK

Za Radu
predseda
W. SZCZUKA

PRÍLOHA

Oddiel 1 prílohy XIII sa nahrádza takto:

„1. OPATRENIA VÝROBCU MOTOROV A OEM

- 1.1. Okrem etapy III B, OEM, ktorý si želá používať pružný systém s výnimkou pohonných motorov pre koľajové vozidlá a lokomotívy, požiada akýkoľvek schvaľovací orgán o povolenie pre výrobcov motorov pre OEM uviesť na trh motory určené na výlučné použitie OEM. Počet motorov, ktoré nespĺňajú súčasné hodnoty emisných limitov, ale sú schválené pre bezprostredne predchádzajúcu etapu emisných limitov, neprekročí hraničné hodnoty uvedené v bodoch 1.1.1 a 1.1.2.

- 1.1.1. Počet motorov uvedených na trh podľa pružného systému nesmie v žiadnej kategórii motorov presiahnuť 20 % ročného množstva zariadení s motormi v uvedenej kategórii uvádzaného na trh s motormi realizovaného OEM (vypočítaného ako priemer predaja za posledných päť rokov na trhu Únie). Ak OEM uvádzal na trh Únie zariadenia počas menej ako piatich rokov, priemer sa vypočíta na základe obdobia, počas ktorého OEM uvádzal zariadenia na trh Únie.

- 1.1.2. Ako nepovinná alternatíva k bodu 1.1.1 a s výnimkou motorov na pohon koľajových vozidiel a lokomotív môže OEM požiadať povolenie pre výrobcov motorov pre OEM s cieľom uviesť na trh pevne stanovený počet motorov na výlučné použitie OEM. Počet motorov v každej kategórii motorov nesmie prekročiť tieto hraničné hodnoty:

Kategória motorov P (kW)	Počet motorov
$19 \leq P < 37$	200
$37 \leq P < 75$	150
$75 \leq P < 130$	100
$130 \leq P \leq 560$	50

- 1.2. Počas etapy III B, najviac však tri roky od začatia tejto etapy, s výnimkou motorov určených na pohon koľajových vozidiel a lokomotív, OEM, ktorý si želá používať pružný systém, požiada akýkoľvek schvaľovací orgán o povolenie pre výrobcov motorov pre OEM uvádzať na trh motory určené na výlučné použitie OEM. Množstvo motorov, ktoré nespĺňajú súčasné hodnoty emisných limitov, ale sú schválené pre bezprostredne predchádzajúcu etapu emisných limitov, neprekročí hraničné hodnoty stanovené v bodoch 1.2.1. a 1.2.2.

- 1.2.1. Počet motorov uvedených na trh podľa pružného systému nesmie v žiadnej kategórii motorov presiahnuť 37,5 % ročného množstva zariadení s motormi v uvedenej kategórii uvádzaného na trh s motormi realizovaného OEM (vypočítaného ako priemer predaja za posledných päť rokov na trhu Únie). Ak OEM uvádzal na trh Únie zariadenia počas menej ako piatich rokov, priemer sa vypočíta na základe obdobia, počas ktorého OEM uvádzal zariadenia na trh Únie.

- 1.2.2. Ako nepovinná alternatíva k bodu 1.2.1 môže OEM požiadať o povolenie pre výrobcov motorov pre OEM uviesť na trh pevne stanovený počet motorov na výlučné použitie OEM. Počet motorov v každej kategórii motorov nesmie prekročiť tieto hraničné hodnoty:

Kategória motorov P (kW)	Počet motorov
$37 \leq P < 56$	200
$56 \leq P < 75$	175
$75 \leq P < 130$	250
$130 \leq P \leq 560$	125

- 1.3. Pokiaľ ide o motory určené na pohon lokomotív, počas etapy III B, najviac však tri roky od začiatku tejto etapy, môže OEM požiadať o povolenie pre výrobcov motorov pre OEM uviesť na trh maximálne 16 motorov na výlučné použitie OEM. OEM môže tiež žiadať o povolenie pre svojich výrobcov motorov uviesť na trh maximálne 10 ďalších motorov s menovitým príkonom vyšším než 1 800 kW, ktoré majú byť zabudované do lokomotív určených na výlučné použitie v železničnej sieti Spojeného kráľovstva. Predpokladá sa, že lokomotívy spĺňajú túto požiadavku iba vtedy, ak majú bezpečnostný certifikát na prevádzku v sieti Spojeného kráľovstva alebo sú spôsobilé takýto certifikát získať.

Takéto povolenie je udelené iba vtedy, keď z technických dôvodov nie je možné dodržať emisné limity etapy III B.

- 1.4. OEM v žiadosti schvaľovaciemu orgánu uvedie tieto informácie:
- a) vzor štítkov, ktoré sa majú pripevniť na každý kus necestných pojazdných strojov, v ktorých bude inštalovaný motor uvedený na trh podľa pružného systému. Na označení sa uvedie tento text: „STROJ č. ... (poradie strojov) Z ... (celkový počet strojov v príslušnom výkonnostnom pásme) S MOTOROM č. ... S TYPOM SCHVÁLENÍM (smernica 97/68/ES) č. ...“;
 - b) vzor doplnkového označenia, ktorý sa má pripevniť na motor a má obsahovať text uvedený v bode 2.2.
- 1.5. OEM poskytne schvaľovaciemu orgánu všetky informácie súvisiace s vykonávaním pružného systému, ktoré schvaľovací orgán môže požadovať ako potrebné na prijatie rozhodnutia.
- 1.6. OEM poskytne akémukoľvek žiadajúcemu schvaľovaciemu orgánu v členských štátoch všetky informácie, ktoré schvaľujúci orgán požaduje s cieľom potvrdiť, že všetky motory, o ktorých sa tvrdí, že sú uvedené na trh podľa pružného systému, alebo označené za uvedené na trh podľa pružného systému, sú riadne potvrdené alebo označené.“
-